

Tuchtrecht voor gerechtsdeurwaarders

Martin Scharenborg

Dit boek maakt deel uit van de serie tuchtrecht:

- Tuchtrecht voor accountants (isbn 9789463185905)
- Tuchtrecht voor gerechtsdeurwaarders (isbn 9789463185929)
- Tuchtrecht voor advocaten (isbn 9789463185943)
- Tuchtrecht voor notarissen (isbn 9789463185882)

Andere boeken geschreven door dezelfde auteur, in de serie fraude en integriteit:

- Uitkeringsfraude (isbn 9789463185011)
- Faillissementsfraude (isbn 9789463185073)
- Onderzoeken van fraude (isbn 9789463185141)
- Voorkomen van fraude (isbn 9789463185172)
- Fraude door werknemers (isbn 9789463185240)
- Fraude door ambtenaren (isbn 9789463185271)
- Fraude en accountant (isbn 9789463185325)
- Fraude in het strafrecht (isbn 9789463185301)

Copyright

Schrijver: M. Scharenborg
Coverontwerp: Sdu/Scharenborg
ISBN: 9789463185929
© 2016 M. Scharenborg

Niets uit deze uitgave mag worden vereenvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, geluidsband, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voorwoord

Dit boek is bedoeld voor degenen die te maken krijgen met tuchtrechtelijk verwijtbaar handelen van een gerechtsdeurwaarder. Dit kan de gerechtsdeurwaarder zelf zijn, degene die over de gerechtsdeurwaarder wil klagen, maar ook de raadsman die een der partijen bijstaat.

Het boek bevat een uitwerking van regelgeving en jurisprudentie. Hierbij wordt in de hoofdtekst de kern van een bepaald onderwerp uitgewerkt en in kleiner gezette tekst worden voorbeelden uit de jurisprudentie uitgewerkt.

Er is voor gekozen om alleen de jurisprudentie van het hoogste tuchtcollege, het Gerechtshof Amsterdam, te behandelen en niet die van de Kamer voor Gerechtsdeurwaarders. De jurisprudentie tot en met 2015 is voor dit boek geraadpleegd.

Niet elk mogelijk onderwerp is behandeld; er is aansluiting gezocht bij die onderwerpen die tuchtrechtelijk meermalen aan de orde zijn gekomen. Het is daarom raadzaam om de beroepsregels alsmede de recentere jurisprudentie te raadplegen. Het boek is als handvat bedoeld om snel de kern van regels en de uitleg daarvan betreffende een bepaald onderwerp te raadplegen.

Voor wat betreft de bronnen in dit boek merk ik op dat ervoor gekozen is om regelgeving en jurisprudentie zo veel mogelijk zakelijk weer te geven, hetgeen betekent dat zelden letterlijk geciteerd is, hoewel de afwijkingen zelden groot zijn. Het voordeel hiervan is dat de tekst in dezelfde taalstijl is geschreven. Het nadeel is dat de tekst niet een (geheel) letterlijke weergave is. Als een lezer dus stuit op een relevante passage, dan doet hij er verstandig aan om de originele bron in de voetnoot te raadplegen (via www.wetten.nl of www.rechtspraak.nl).

Martin Scharenborg, maart 2016

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
1 Tuchtrect.....	9
1.1 Algemeen.....	9
1.1.1 Wet- en regelgeving	9
1.1.2 Cijfers.....	9
1.2 De tuchtprocedure.....	11
1.2.1 Algemeen.....	11
1.2.2 De klager.....	12
1.2.3 De beklagde.....	14
1.2.4 De klacht.....	16
1.2.5 De stelplecht.....	17
1.2.6 De termijn.....	18
1.2.7 Rechtsbeginselen.....	19
1.3 Tuchtrectelijke maatregel.....	21
1.3.1 Algemeen.....	21
1.3.2 Gegrondverklaring zonder maatregel.....	22
1.3.3 Berisping.....	23
1.3.4 Geldboete.....	25
1.3.5 Schorsing.....	26
1.3.6 Ontzetting uit het ambt.....	28
2 Beroepsregels	31
2.1 De basisnorm.....	31
2.2 Ministerieplecht.....	34
2.3 Onafhankelijkheid/onpartijdigheid.....	37
2.4 Vakbekwaamheid	42
2.5 Geheimhoudingsplecht.....	44
2.6 Administratieplecht.....	46
2.7 Kwaliteitsrekening.....	49
2.8 Communicatie.....	53
2.9 Pressieverbod.....	56
2.10 Kosten.....	58
2.11 Vaste tarieven.....	64
2.12 Betalingsregeling.....	65
2.13 Vestigingsplecht.....	67
2.14 Exploot.....	68
2.15 Binnentreden woning.....	72
2.16 Beslag	73
2.17 Executie.....	76

Bijlage 1 VOG.....	79
Bijlage 2 VBG.....	89
Bijlage 3 NVK.....	95
Bijlage 4 VBV.....	101
Bijlage 5 AVG.....	103
Serie fraude en integriteit.....	109

Hoofdstuk 1 Tuchtprocedure

1.1 Algemeen

1.1.1 Wet- en regelgeving

De werkzaamheden van de gerechtsdeurwaarder zijn deels wettelijk van aard (de ambtshandelingen) en deels niet-wettelijk (zoals de incassowerkzaamheden). Daarnaast kan een gerechtsdeurwaarder zakelijk handelen, maar ook in privé. In beginsel kan voor elk handelen tuchtrechtelijk vervolgd worden mits er sprake is van enig handelen of nalaten in strijd met de Gerechtsdeurwaarderswet en ter zake van enig handelen of nalaten dat een behoorlijk (kandidaat-)gerechtsdeurwaarder niet betaamt (artikel 34 lid 1 Gdw).

De Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG) heeft de normen waaraan de gerechtsdeurwaarder zich dient te houden vastgelegd in verordeningen. Met betrekking tot artikel 34 kan met name gedacht worden aan:

- de Verordening beroeps- en gedragsregels (VBG), zie bijlage 1;¹
- de Verordening onafhankelijkheid (VOG), zie bijlage 2;²
- de Verordening KBvG Normen voor Kwaliteit (NVK), zie bijlage 3;³
- de Verordening bevordering vakbekwaamheid (VBV), zie bijlage 4;⁴
- de Administratieve verordening gerechtsdeurwaarders (AVG), zie bijlage 5.⁵

1.1.2 Cijfers

Noch de Kamer of het Hof of de beroepsorganisatie publiceren hoeveel tuchtklachten tegen gerechtsdeurwaarders zijn ingediend en/of afgehandeld. De beroepsorganisatie vermeldt in beperkte mate dat er klachten zijn ingediend, maar vermeldt dan het woord aantal. Dit is een groot verschil met het tuchtrecht voor advocaten. Daar wordt door de tuchtrechter 'man en paard' genoemd, resulterend in een zeer uitgebreide analyse van de tuchtzaken. Hoe paradoxaal ook, het bespreken van fouten vergroot het vertrouwen.

1 Staatscourant 12 juli 2001, nr. 132

2 Staatscourant 31 mei 2010, nr. 8276

3 Staatscourant 31 maart 2010 nr. 4928 31

4 Is van toepassing sinds 1 januari 2005. In tegenstelling tot de andere publicaties is de toelichting hier niet opgenomen in de Staatscourant na de tekst van de verordening maar in het Reglement bevordering vakbekwaamheid.

5 Staatscourant 12 juli 2001, nr 132

Het Bureau Financieel Toezicht (BFT) publiceert deze cijfers wel. Om toch enig inzicht te krijgen in het aantal klachten is gebruikgemaakt van de gepubliceerde tuchtklachten en de jaarverslagen van het BFT. Hieruit kan het volgende afgeleid worden:

<i>Aantal</i>		<i>KNVG</i>		<i>BFT</i>		<i>Kamer</i>		<i>Hof</i>	
400	2013	6	1,5%	1	0,3%	109	27,3%	40	10,0%
401	2012	3	0,7%	3	0,7%	132	32,9%	29	7,2%
385	2011	14	3,6%	15	3,9%	237	61,6%	40	10,4%
388	2010	9	2,3%	13	3,4%	192	49,5%	39	10,1%
388	2009	13	3,4%	8	2,1%	135	34,8%	24	6,2%
375	2008	11	2,9%	16	4,3%	101	26,9%	21	5,6%

Bron:

- Kolom KnvG is afgeleid uit www.tuchtrecht.overheid.nl (gezocht op 'koninklijke' en 'KnvG').
- Kolom BFT is afgeleid uit de jaarverslagen van de BFT.
- Kolom Kamer is afgeleid uit www.tuchtrecht.overheid.nl
- Kolom Hof is afgeleid uit www.tuchtrecht.overheid.nl

Uit het overzicht volgt dat het aantal tuchtklachten in eerste aanleg van 2008 tot en met 2011 sterk stijgt (tot 61 % van de beroepsgroep), om vervolgens tot 2013 af te nemen naar het niveau van 2008 (27%).

Het aantal tuchtzaken in tweede aanleg stijgt van 5% in 2008 naar 10% in 2013.

De beroepsorganisatie en het BFT dienen op zeer beperkte schaal tuchtklachten in.

In vergelijking met andere beroepsgroepen worden er veel tuchtklachten ingediend. Zo gaat het bij advocaten om ongeveer 10% klachten in eerste aanleg op het totaal aantal advocaten. Bij de gerechtsdeurwaarders gaat het om 30-60% op het totaal. Dit is op zich wel begrijpelijk. Er zijn relatief weinig gerechtsdeurwaarders en hun handelen levert niet zelden een verongelijkt persoon op wegens de inbeslagname. De Kamer stelt dat het bij tuchtklachten meestal gaat om het verwijt van onzorgvuldig handelen, verificatie adresgegevens bij dagvaarden, overtredingen van de beroeps- en gedragsregels, niet voortvarend handelen, niet-correcte bejegening van cliënten en het niet tijdig afdragen van geïncasseerde gelden.

Als het totaal van de appelzaken wordt vergeleken met de eerste aanlegzaken, dan blijkt dat in 21% van de zaken appel wordt ingesteld. Hieruit kan geconcludeerd kan worden dat een beperkte groep in appel gaat. Ook in het advocatentuchtrecht gaat slechts ongeveer 25% in beroep. In geval van notarissen gaat het om 84%.

1.2 De tuchtprocedure

1.2.1 Algemeen

Het kiezen van de juiste procedure

Waarover kan geklaagd worden bij de tuchtrechter? De tuchtrechter geeft een oordeel over het handelen of nalaten te handelen van een gerechtsdeurwaarder. Als sprake is van verwijtbaar gedrag kan een maatregel worden opgelegd. In beginsel omvat dit alle type klachten.

In beginsel, omdat het gaat om onoorbaar handelen. De procedure gaat niet over aansprakelijkstelling. Dat is aan de civiele rechter.

Het is niet aan de tuchtrechter om inhoudelijk in te gaan op het tussen partijen bestaande civielrechtelijke geschil over de tussen hen gemaakte afspraken over de in rekening te brengen kosten.⁶

Een tuchtprocedure heeft geen opschortende werking, dus klachten over beslag en executie, hebben daar geen invloed op. Ook kan de tuchtrechter het beslag niet opheffen.⁷

Klager is door het handelen van de gerechtsdeurwaarder evenwel niet financieel benadeeld. Het enige geschonden belang van klager is dat hem door de gerechtsdeurwaarder geen, althans te laat, inzicht is verschaft in de gang van zaken. Voor zover de klacht de vraag betreft of de gerechtsdeurwaarder nog bedragen moet terugbetalen, verwijst het Hof naar de gewone rechter, aangezien voor de beantwoording van die vraag in een tuchtrechtelijke procedure als deze geen plaats is.⁸

De tuchtprocedure in vogelvlucht

De klager kan een klacht indienen bij de Kamer voor Gerechtsdeurwaarders (Kamer). Aan de ene kant is deze procedure zeer laagdrempelig omdat geen advocaat of gemachtigde nodig is en geen griffierecht betaald hoeft te worden. Daar staat echter tegenover dat de kring van klagers zeer beperkt is. Dit wordt hierna nader toegelicht.

Hoe verloopt de procedure? De Kamer ontvangt de klacht. De voorzitter van de Kamer gaat na of de klacht van voldoende gewicht is, of de klacht kennelijk gegrond is en ontvankelijk. Als dat niet het geval is, kan de voorzitter de zaak zelf afdoen. Tegen deze beslissing kan klager binnen 14 dagen in verzet gaan bij de Kamer.

⁶ Hof Amsterdam 14-07-2015 ECLI:NL:GHAMS:2015:2968

⁷ www.rechtspraak.nl/organisatie/rechtbanken/amsterdam/regelsprocedures/pages/Kamer-voor-gerechtsdeurwaarders.aspx

⁸ Hof Amsterdam 08-12-2009, ECLI:NL:GHAMS:2009:BL4232